

Davacı Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.
Vekili Av. I. Yılmaz Aslan
Maya Akar Center 100/10 34394 Esentepe/İSTANBUL

Davalı _____: Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B 3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili _____: Av.Meltem Türkoğlu (Aynı adreste)

İstemin Özeti _____: Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Ticaret Ltd Şti. tarafından Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.'den alınan Selçuk-K gemisinin satış mukavelesinin 15.maddesinin, 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hüküm içerdiği nedeniyle,davacı şirketin anılan Yasa'nın 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak takdiren %5 oranına denk gelmek üzere 18.053.894.45 TL idarî para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 19.10.2005 tarih ve 05-69/959-260 sayılı kararının iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti _____: Dava konusu kararda usul ve esas yönünden Yasaya aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek,hukuki dayanaktan yoksun davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi _____: 4054 sayılı Kanunun amacı,mal ve hizmet piyasasındaki rekabetin korunmasını sağlamak, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları önlemek olduğuna göre, devralmalarda alıcı ve satıcı arasındaki rekabet yasağına ilişkin bir anlaşmanın rekabeti engellemesi itibariyle kanuna aykırılık teşkil edeceği tabiidir. Ancak alıcı ile satıcının aynı pazarda rakip olarak kalması halinde devredilen işletme hakkında ayrıntılı bilgiye sahip satıcının eski müşterilerini kolayca kazanıp alıcıyı pazar dışına itebileceği, böylece sonuç olarak rekabetin ortadan kalkacağı nedeniyle, işlemin istenen etkiyi yaratmasını sağlamaya yönelik olarak belli sınırlar içinde rekabet yasağı getirmek rekabetin korunmasını sağlamak için gerekli olabilir. Ancak rekabet açısından yararlı sonuçların elde edilmesi için rekabet yasağı, devralmanın yaşama geçirilmesi için gerekli ve aynı zamanda süre ile kapsam yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olmalıdır. Böyle bir yan sınırlama ile, satıcıya karşı korunan alıcı pazarda **tutunabilecek**, ancak rekabet yasağı uzun vadede rakip sayısının artması sonucunu doğuracaktır.

Uyuşmazlık konusu olayda,söz konusu devir işlemine ilişkin satış anlaşmasının 15.maddesinde düzenlenen ve taahhütname ile cezai şarta bağlanan rekabet yasağı, amacı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1603
Karar No : **2009/111**

bakımından alıcının **Samsun-Rusya** hattına girerek rekabet etmesini önleyici nitelikte olduğu, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanmış bulunan "piyasanın paylaşılması" ve "yeni girişlerin **zorlaştırılması**" fiilleriyle benzerlik gösterdiği ve bu anlaşmanın 15 .maddesi ile bu maddeye ek olarak tanzim edilen taahhütnamede düzenlenmiş bulunan rekabet yasağının, satıcı lehine ve sınırsız süreli düzenlenmiş olması sebebiyle, yan sınırlama **sayılabilmesi** için gerekli nitelikleri taşımadığı **anlaşıldığından,işlemin** dava konusu kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Danıştay Savcısı Büroül KURT'un Düşüncesi : Dava,Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Tic.Ltd.Şti. tarafından Ulusoy Deniz Taşımacılığı, A.Ş.'den alınan Selçuk-K/gemisinin satış mukavelesinin 15. maddesinin, 4054 sayılı Yasa'nın 4.maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hüküm içerdiği nedeniyle davacı şirketin anılan Yasa'nın 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak taktiren %5 oranına denk gelmek üzere **18.053.89-YTL.** idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin kısmı yönünden 19.10.2005 günlü, 05-69/959-260 sayılı Rekabet Kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun rekabeti sınırlayıcı anlaşma uyumlu eylem ve kararlara ilişkin düzenleme yapan 4. maddesinde " Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verilmiş, bu haller arasında maddenin (b) bendinde "Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü", (d) bendinde ise "Rakip teşebbüslerin **faaliyetlerinin zorlaştırılması**, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin **boycot** ya da **diger** davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni **gireceklerin** engellenmesi " yasaklanan fiiller arasında sayılmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. ile **Karadeniz Ltd.** arasında 22.9.2000 tarihinde akdedilen ve Selçuk-K adlı Ro-Ro gemisinin **satışına** ilişkin anlaşmanın **15'inci** maddesi ile " Alıcı hiçbir şekilde Samsun **Limanı'ndan** Rusya limanlarına sefer yapmayacaktır ve bu konuda taahhütname **verecektir."**düzenlemesinin yapıldığı görülmektedir.

Söz konusu anlaşmanın 15'inci maddesinde düzenlenen ve taahhütname ile cezai şarta bağlanarak pekiştirilen rekabet yasağı, amacı bakımından alıcının Samsun-Rusya hattına girerek rekabet etmesini önleyici nitelikte olduğu, 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi yasaklanmış bulunan "piyasanın paylaşılması" ve "yeni girişlerin zorlaştırılması" fiilleriyle benzerlik gösterdiği devir işlemine ilişkin satış anlaşmasının 15'inci maddesinde ve bu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1603
Karar No : 2009/111

maddeye ek olarak tanzim edilen taahhütnamede düzenlenmiş bulunan rekabet yasağının satıcı lehine ve sınırsız süreli düzenlenmiş olması sebebiyle, yan sınırlama **sayılabilmesi** için gerekli nitelikleri taşımadığı sonucuna varılmış olup, işlemin dava konusu kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, Karadeniz Ro-Ro Taşımacılık Ticaret Ltd Şti. tarafından Ulusoy Deniz Taşımacılığı **A.Ş.'den** alınan Selçuk-K gemisinin satış mukavelesinin **15.maddesinin**, 4054 sayılı Yasa'nın 4. maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hüküm içerdiği nedeniyle davacı şirketin anılan Yasa'nın **16. maddesinin 2. fıkrası** uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak taktiren %5 oranına denk gelmek üzere **18.053.894.45 TL** idarî para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Rekabet Kurulunun 19.10.2005 tarih ve 05-69/959-260 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler teşebbüs birliği olarak tanımlandıktan sonra, Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verilmiş, bu haller arasında maddenin (b) bendinde "Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü", (d) bendinde ise "Rakip **teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerini engellenmesi**" yasaklanan fiiller arasında sayılmıştır.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan **veya dolaylı** olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu **etkiyi doğuran** yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. ile Karadeniz Ltd.Şti arasında 22.09.2000 tarihinde akdedilen Selçuk-K adlı Ro-Ro gemisinin satışına ilişkin anlaşmanın **15. maddesi ile " Alıcı hiçbir şekilde Samsun Limanı'ndan Rusya limanlarına sefer yapmayacaktır ve bu konuda taahhütname verecektir."** düzenlemesinin yapıldığı, 25.09.2000 tarihli Taahhütnamede de "22.09.2000 tarihli **M/V Selçuk K** gemisine ait satış anlaşmasının

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1603
Karar No : 2009/111

15.maddesine göre hiçbir şekilde **MV** Selçuk K gemisi ile veya aynı isim altında Samsun Limanlarından Rusya'ya ait limanlara ve Rusya Limanlarından Samsun limanlarına sefer/taşıma yapmayacağımızı, herhangi bir nedenle böyle bir sefer/taşıma yapılması halinde **1.000.000.-USD** (Bir Milyon Amerikan Doları) ödemeyi taahhüt ederiz " ifadesinin yer aldığı, satış anlaşmasındaki bu maddenin; Karadeniz Ltd.Şti'nin 21.09.2004 tarihli şikâyet dilekçesi üzerine Rekabet Kurulu tarafından açılan soruşturmanın 24.11.2004 tarihli tebligatı taraflara iletdikten sonra, Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş.'nin Karadeniz Ltd.Şti'ne noter marifetiyle 24.12.2004 tarihinde söz konusu rekabet yasağının artık geçerli olmadığını ihbar etmesine kadar yürürlükte kaldığı, Rekabet Kurulunca da; Taahhütnamede yer alan cezaî şartın icra edilmemiş olması ve Rekabet Kurumu tarafından soruşturmanın açıldığının tebliğ edilmesi üzerine rekabet yasağı maddesinin Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş. tarafından yürürlükten kaldırılması hususlarının hafifletici, şirketin pazardaki gücünün ağırlaştırıcı sebepler olarak değerlendirilmesi sonucu, eylem tespit tarihi 2004 yılı olduğundan, 2003 yılı gayri safi geliri esas alınarak idarî para cezası verilebilecekken-davacının, lehine 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi geliri esas alınarak, takdiren %5 oranına denk gelmek üzere idarî para cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanunun **amacı, mal** ve hizmet piyasasındaki rekabetin korunmasını sağlamak, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları önlemek olduğuna göre, devralmalarda alıcı ve satıcı arasındaki rekabet yasağına ilişkin bir anlaşmanın rekabeti engellemesi nedeniyle kanuna aykırılık teşkil edeceği tabiidir. Ancak alıcı ile satıcının aynı pazarda rakip olarak kalması halinde devredilen işletme hakkında ayrıntılı bilgiye sahip satıcının eski müşterilerini kolayca kazanıp alıcıyı pazar dışına itebileceği, böylece sonuç olarak rekabetin ortadan kalkacağı nedeniyle, işlemin istenen etkiyi yaratmasını sağlamaya yönelik olarak belli sınırlar içinde rekabet yasağı getirmek rekabetin korunmasını sağlamak için gerekli olabilir. Ancak rekabet açısından **yararlı** sonuçların elde edilmesi için rekabet yasağı, devralmanın yaşama geçirilmesi için gerekli ve aynı zamanda **süre ile kapsam** yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olmalıdır. Böyle bir yan sınırlama ile, **satıcıya karşı korunan** alıcı pazarda tutunabilecek, ancak rekabet yasağı uzun vadede rakip **sayısının artması** sonucunu doğuracaktır.

Uyuşmazlık konusu **olayda, söz** konusu devir işlemine ilişkin **satış anlaşmasının** **15.maddesinde** düzenlenen ve taahhütname ile cezai şarta bağlanan rekabet yasağı, **amacı** bakımından alıcının Samsun-Rusya hattına girerek rekabet etmesini önleyici nitelikte olduğundan, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanmış bulunan "piyasanın paylaşılması" ve "yeni girişlerin zorlaştırılması" fiilleriyle benzerlik göstermekte olup, satıcı lehine ve sınırsız süreli düzenlenmiş olması sebebiyle de, yan sınırlama **sayılabilmesi** için gerekli nitelikleri taşımadığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

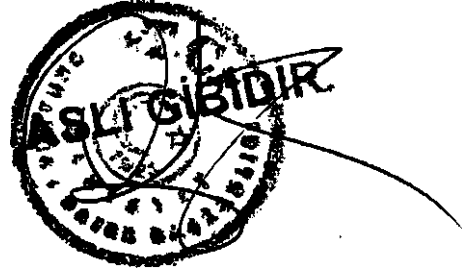
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1603
Karar No : 2009/111

Açıklanan nedenlerle, yasal dayanağı bulunmayan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan **151,10-YTL** yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **575,00.-YTL** avukatlık **ücretinin** davacıdan alınarak davalı idare vekiline verilmesine, artan **06,00-YTL** posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, **09.01.2009** tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	KARAKAYA	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvuru Harcı	18,60.-YTL
YD Harcı	19,90.-YTL
2.YD Harcı	21,40.-YTL
Karar Harcı	25,10.-YTL
Vekalet Harcı	2,10.YTL
Posta Gideri	: <u>64.00.-YTL</u>
TOPLAM	:151,10.-YTL

ED/12.01.2009